

**ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК СТУДЕНТІВ В
АДАПТИВНОМУ НАВЧАННІ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ**

Бондаренко Л.І.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Виклики сьогодення вимагають, щоб випускник сучасного педагогічного університету демонстрував не тільки професійно-педагогічні знання, уміння, навички, особистісні педагогічні якості, високий інтелектуально-творчий потенціал, а й здатності адаптуватися до динамічних умов соціального середовища. Саме на досягнення оптимального рівня інтелектуального розвитку особистості студента відповідно до природних задатків і здібностей спрямоване адаптивне навчання – освітня система, що забезпечує: адаптацію до індивідуальних особливостей студентів, до умов навчання; формування умінь самоосвітньої діяльності (планувати, організувати, контролювати, оцінювати власну навчальну діяльність); формування умінь групового навчання; неперервне управління всіма видами навчальної діяльності студентів; демократичний стиль управління процесом навчання, за якого студент – активний суб'єкт педагогічної взаємодії.

При адаптивному навчанні домінують самостійна робота студентів. При цьому важливо чітко і конкретно дати відповідь на проблемні питання: як організувати самостійну роботу всіх студентів? Як перевірити результативність самостійних занять студента? Як забезпечити академічні групи повноцінними навчально-методичними матеріалами, диференційованими за індивідуальними інтелектуальними здібностями студентів?

Аналіз наявного досвіду свідчить, що адаптивне навчання має низку переваг у порівнянні з традиційною освітньою технологією, зокрема: гнучкі траєкторія індивідуального навчання, режим і темп роботи студента; можливість планування процесу навчання самими студентами; систематичний діагностичний контроль перебігу оволодіння студентом освітньою програмою; створення спеціального методичного інструментарію для організації продуктивної самостійної роботи студентів; змінний склад навчальних груп та гнучке поєднання індивідуальної, парної, групової та колективної форм навчання; дієве використання технічних засобів навчання, інформаційно-освітніх ресурсів.

Зауважимо, що в наявних педагогічних дослідженнях інтелектуальний розвиток особистості студента узвичаєно пов'язується з якісними й кількісними змінами у його психіці, цілеспрямованим розвитком інтелектуального потенціалу особистості, що виражається в ускладненні когнітивних психічних структур, переході мислення на теоретичний рівень, формуванні здатності до самоврядування, зростанні інтелектуальної активності і вдосконаленні мотивації інтелектуальної діяльності. Адаптивне навчання як педагогічна система має, на нашу думку, модернізувати усталені компоненти існуючого педагогічного процесу (цілі навчання; зміст навчання; засоби навчання; форми навчання; методи навчання; контроль навчальних досягнень студентів; діяльність викладача; діяльність студентів) на основі системи узвичаєних та специфічних дидактичних принципів – індивідуалізації та диференціації, інтегративності, діагностичності, домінування самостійної роботи, взаємної відповідальності викладача і студента за кінцеві результати тощо.

Натомість, в існуючих розробках теорії адаптивного навчання нині задекларовано тривіальне «Що треба робити», але поки-що недостатніми є, на нашу думку, відповіді на запитання «Як треба робити». Мова про відбір та структурування змісту навчання відповідно інтелектуальним можливостям студентів, про цілеспрямований розвиток інтелектуального потенціалу студента (мислення, увага, уява, пам'ять, спостережливість тощо), про методи об'єктивного оцінювання навчальних досягнень тих хто навчається, про раціональне поєднання інформаційних освітніх ресурсів з джерелами інформації на паперових носіях тощо.

Саме на вказаних проблемах і зупинимо свою увагу в подальшому науковому пошуці.

Ключові слова: інтелектуальний розвиток, адаптивне навчання